

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 12. szám.

Vasárnap, március 22.

A rókok haragusznak a kispazdákra.

A bolsevikiek egykori napilapja ökölnyi betűkkel uszítja politikai megbizottjait a falvakra. «Haladéktalanul ki a faluba!» — ordítja Szamuelli-féle hangon. Ugyan mi bősítette föl a «Rote Hilfe» (Vörös Kéz) hatalmasait ennyire? Azt mondják, kimennek a falvakba, de nem kapálni, (mert attól elszoktak már), hanem «deleplezni» a kispazdaképviseelőket.

Hogy megelőzzük Szamuelli Tibor szovjetparlamentári hallgatóit a «deleplezésben», örömmel adjuk hírül olvasóinknak s a magyar föld egész népének, hogy a kispazdaképviseelő megállták a helyüket az ország legéletbevágóbb kérdésében. Mivel látták, hogy a «titkos» választójogtól a vörös szocialisták a saját hatalomra jutásukat várják, elvetették az országrontó «titkost». Elvben ma is a titkos szavazás mellett vannak a kispazdák, mint általában minden magyar ember, de a mai viszonyok között ezt az elvet még nem lehet megvalósítani. A «titkos» szavazás új bolsevizmus veszedelmét hozná ma az országra, mert még sok a gazdasági baj, sok a forradalmi méreg ezen az országgesonkon, melyet ép a vörös rémuralom és az októberi forradalom hagyott

hátra. Becsületes magyar ember nem akarhatja kockára tenni ilyen körülmények között egy elv miatt az ország életét.

Naponta halljuk a lelkiismeretlen hazugságokat, olvassuk a forradalmi újságok vakmerő lázítását s látjuk az iorruknáltovább nem néző emberek könnyű félrevezetését. Nem csoda, ha Kun Béla visszamaradt elvtársai vágyva-vágyanak a «titkos» választás után s minden reményüket a «titkos»-ba helyezik. Sokan elfeledték már a városi urak közül a kommun gazságait. S Vázsonyi és Andrassy nem is emlékezhetnek rájuk, mert messze a svájci tavak partvidékéről nézték távesövön, hogyan kínozzák a vörösök a magyar népet. A falu népe, a kispazdák és földművesek azonban nem felejtették még el, mire vezetett a szocialista uralom s hogyan akasztották sorban az akácfaakra a falu legbecsületesebb kispazdáit. Ha most a vörös uralom egykori hatalmasai a «titkost» akarják, ép ezért fordultak most a «titkos» ellen az ország összes kispazdái és földműves polgárai. S mivel a kispazdák földművespolgárság ellene van a «titkos» mai életbe léptetésének, a kispazdaképviseelők sem állhattak melléje.

A kispazdaképviseelők nem árulták ezzel el a kispazdapárt programját, mert maga nagyatádi Szabó

Képek a mezőtúri Falu-Szövetség zászlószentelési ünnepségéről.

Balról: Felvonulás az ünnepség színhelyére. — Jobbról: Almássy Sándor szolnokmegyei főispán a kormányzó képviselőjében beszédet mond és beveri a szöveget a zászlókba.

se állana ma a szocialista uralmat hozó «titkos» mellé. Akkor lettek volna a kisgazdaképviselek árulók, ha a vörös rókák és egyéb sajtóvigécek hízelgéseinek fölülve kiszolgáltatták volna a falu polgárságát s vele az országot a «titkos» választás pusztító következményeinek.

Az ország földmivelő polgársága szeretettel és büszkeséggel üdvözli a kisgazdaképviseleket és a földművesnép pártján levő többi képviselőt gerinces és bátor állásfoglalásukért. Ne ijedjenek meg egy pillanatra se, ha a szocialista és egyéb országrontó újságok le akarják róluk szedni a keresztvizet. A rókák meséje jut eszünkbe. A szocialista és októbrista urak mindig a kisgazdákat ugratták s tömjéneztek, mert a hatalom sajtjára éheztek. Most, hogy látják, hogy a kisgazdák nem ültek fel a hízelgő ugratásoknak s nem adták oda magukat ugródeszkának, egyszerre sárral dobálják őket. Haragusznak a rókák a kisgazdaképviselekre, mert nem lettek sajtos hollók, de annál jobban szereti őket az ország hazafias társadalma és a falu nyílt, becsületes polgársága, melynek a feje felől elhessegették a vörös veszedelmet.

Budapest, március 21.

Kossuthot és Petőfit se kimélik. Március tizenötödikén a nemzetközies is kivonultak Petőfi szobrához. Ha az az ércszobor hirtelen meg tudott volna mozdulni, alighanem szétüött volna közöttük. Hiszen Petőfi sohasem akarta a magyar nemzeti szabadság elnyomását, amitők követtek el, mikor még a Petőfi-szobor nyakába is vörös rongyot kötöttek. De Kossuth is alighanem megfordult tegnap a sírjában, mikor hallotta, hogy sírja fölött olyanok horáják szájukon az ő nevet, akik politikai szédelgést üznek a Kossuth-névvél. Ha ma Kossuth élne, lángostorral csinálna rendet azok között, akik a megmaradt ország-részen akadályozzák a békés összetartást és az építés munkáját. De ha már öök nem kimélik sem Petőfit, se Kossuthot, a magyar jalu népe mutasson hátat az országrontóknak.

*

Mikor a pesti fiskális fölcsep munkászvezérnek. A jalu sok bajjal küzdő munkásnépére sok leleményes pesti úr horgászik mostanában. Hogy milyen könnyelműen és lelkiismeretlenül járnak el, annak jellemző példáját adta egyik fiatal pesti fiskális, aki iródájának föllenülését annak köszönheti, hogy fölcsepott munkászvezérnek. A parlamentben nagy hangon szaval, hogy a kisgazda- és földművespárt el akarja sikkasztani a földreformot, mert a belügyminiszter — úgymond — titkos rendeletet adott ki, hogy a földigénylők vezetőit le kell tartóztatni. Persze egy szó se igaz belőle. A pösze fiskális még jeléje se szagolt a parlamentnek, mikor a kisgazda- és földművespárt törvénybe iktatta a földreformot. A törvényt pedig végre is hajtja. A belügyminiszter se adta ki azt a kitalált rendeletet. De hát a sárgacsőrű fiskális mesél és lódit nagyokat, hogy a szegény munkás nép, mely neki pártadót és előfizetési díjakat fizet, azt higgye, hogy mindenki ellensége, csak a fiskális úr a pártfogója. Pedig sokszor ép a jó képet mutató fiskálisok nyúzzák meg legjobban a szegény földigénylőket. Bizony úgy van, hogy a minap a földművelésügyi miniszter leplezett le egy küldöttvezető fiskalist, aki a földigénylőktől egyenkint harminc-nyolcvan kiló bizát szedett a pártfogásért. Nem is ártana, ha ilyen «népvezérek» a belügyminiszter letartóztatna, akik ilyen drágán szeretik a népet.

Ha az ember megizlelte egyszer, mily kéz-érzés minden felebarátját szerető szívéhez szoríthatni saját károsítása nélkül, semmi sem farrja őt ily öröm megszerzéséül föbbé vissza.

Széchenyi: Kelet népe.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Gyors egymásutánban bonyolódik le a nemzetgyűlésnek mindazon teendője, amely az alkotmányjogi javaslatok tárgyalását megelőzi. A magyar politikai élet legfontosabb eseményének ígérkezik

A választójogról és a főrendiház reformjáról szóló törvények

letárgyalása, ami hozzásegít bennünket a magyar alkotmányosság teljes kiépítéséhez. A nemzetgyűlés a költségvetést követő megajánlási javaslat után — amint ezt már a Vasárnap olvasóinak jelentettük — szünetre megy, hogy a választójogi bizottság a kormány törvénytervezetét nyugodtan megvitathassa. A nemzetgyűlés külön e célra választott huszonöt tagú választójogi bizottsága az érdemi tárgyalást már meg is kezdte Kállay Tibor elnökle alatt, míg a törvényjavaslat előadó Puky Endre és Rubinek István lettek.

A közvélemény igen röviden kialakult a választójog kérdésében.

Amint ezt a nemzetgyűlés komoly pártjai és az összes higgadt elemek mindig hangoztatták, az alkotmányreformoknál ezúttal sikerülni fog a bölcs és józan méréslet álláspontját érvényesíteni. A túlzó lépések a multban már végzetes veszedelmebe sodorták az országot, minden körülmény tehát amellett szólott, hogy

a demagógia hangos jelszavait félredobva a normális fejlődésnek megfelelő választói jogkiterjesztést kell érvényre juttatni.

Természetesen a szocialisták a radikális polgári párttal, élükön Károlyi Mihály csatlósával, a forradalmi októbristákkal mindenáron azon vannak, hogy az egységes magyarságot megosszák és egy szélsőséges választójoggal a politikai életre még alkalmatlan, éretlen tömegek kezébe juttassák az ország vezetését. Az «általános titkos» hangoztatásával az elmúlt forradalmak emlékeit próbálgatják felidézni s egész magatartásukkal, ahogyan

a nemzetgyűlés komoly törvényhozási munkájától hónapok óta távollattják magukat,

igazolják a választók bizalmatlanságának egyre sürűbb megnyilatkozását. Szerencsére Bethlen István gróf nagy támogatást talált az alkotmányjogi reformok keresztülvételében a kisgazdapárt minden tagjánál és pedig nem csekély mértékben épen a kisagrár képviselőknél.

A gazdaképviselek jól ismerik a magyar nép lelkületét,

azt a szeretetet és ragaszkodást, amellyel a föld iránt vannak és azt a vágyakozást, hogy a föld megmunkálásában országrontó, veszedelmes agitációk a nép nyugalmát ne zavarják. A választók e hangulatának adtak kifejezést akkor, amikor bátran kijelentették, hogy

nem ülnek fel az ugratásnak, az agrárdemagógok cselszövéseinek

és — mint ahogy az a józan politikushoz illik — az ország érdekét tartva szem előtt, megakadályozzák az «általános, titkos» nemzetközi eszméjének érvényesülését. A kisagrarak határozott fellépése el is döntötte már előre a választójog sorsát és egészen bizonyos, hogy

a szélsőséges kisebbségek véglegesen elvesztik a talajt a lábuk alól.

A választójogi törvény után a nemzetgyűlés bizottságai le fogják tárgyalni a felsőházról szóló törvényjavaslatot is, amelynek törvényerőre emelkedése után majd megalakul a régi alkotmánynak megfelelő kétkamarás országgyűlés.

+MEZŐGAZDASÁG+

Miként történjék az állatok takarmányozása és itatása a kisgazdáknál?

Irta: Fehér Zoltán.

Kisgazdáink háziállataik takarmányozásánál — tisztelet a fájdalom, nagyon is kevés számú kivételnek — nem követnek semmiféle szabályt vagy rendszert, hanem csak úgy találmra vetnek oda valami eleséget a jászolba vagy a szénarács mögé, még a takarmány súlyát sem mérve le, nem is szólva annak minőségéről. Ha bőven van takarmány, akkor túlságos sokat dob oda az állatnak s nem törődik azzal, hogy azok kiszórják egy jó részét, össze is tiporják s ürülékükkel bepiszkítják, sőt még a vályu vagy jászolban bőséges izéket is hagynak, azt tartva: «Van miből, jut is, marad is». Nem jut eszükbe a másik közmondás: «Több nap, mint kolbász». Így kallódik el néha a legjobb eleség is, rövid pár nap alatt, mert gazd'uramék kisebb gondja is nagyobb, semhogy az alomból kiválogatva a még használható takarmányt, más állatnemmellel fogyasztná el; p. o. a marhák által kiszórtat a juh és kecske megeszi. De ha jól kirázzuk, kiszellőztetjük s alom és trágyarészekről teljesen megtisztítjuk e hulladékot, kivált más élelemmel keverten, még a kevésbé kényes barom is elfogadja — ha éhes.

Gondos gazdánál nem szabad izéeknek maradni, mert porcióra osztva adagol állatainak s csupán annyit, amennyit ezek jó étvágyal tisztára el is fogyasztanak. Hogy ez mennyi, azt az éltebb sok évi gyakorlatból betéve tudja, a fiatalabbja pedig a gazdasági zsebnaptárból vagy takarmányozási könyvből kinézi, hogy mennyi is a tápszüksége az illető háziállatnak. (Boldogult apám gyakorlati gazda volt s a praxisból merítve az adatokat, takarmányozta ökreit, juhait. Egyszer ellátogatott oda alá Somogyországba, hol én egy nagy uradalomban segédtsízt voltam s láttam az istállóban az etetési táblákat, melyek akkori szokás szerint a német Kühne és König-féle táparány alapján lettek kiszámítva és csodák-csodája, az öregem adagjai — mint azokat jegyzetéből bementem — majdnem egyeztek az elméleti kiszámításból eredő adatokkal. Így igazolta a gyakorlat (melyben fehérje, szénhidrát stb.-ről még szó sem volt) az elméletet.

Egy kis előtanulmányra mindenestre lesz a t. gazdasárasoknak szükségük, ha nem akarnak eltévedni a tápszükségek kiszámítására felállított táblázatok üvésztojéjében. Német kisgazda már a legnagyobb pontossággal számítja ki az adagokat s ezek szerint végzi az etetéseket, ennyire egyszerre a magyart kioktatni most még nem lehet, de megközellőleg az alább leírtak után majd ő is ki fogja tudni számítani a rendes adagokat, hogy felesleget ne pocékoljon s állatai mégis jóllakjanak.

Nézzük csak a takarmánytáblázatokat.

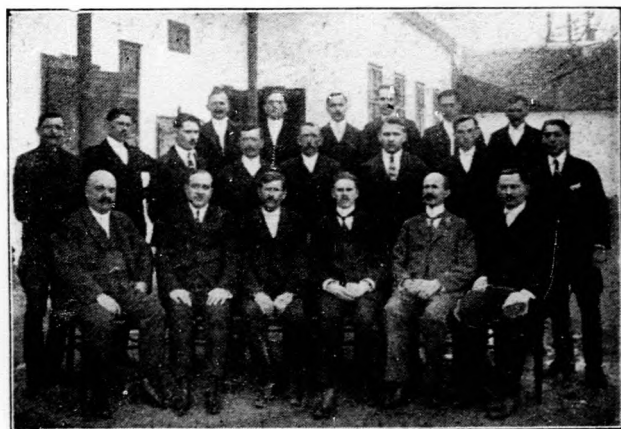
Az első rovat a szárazanyagtartalmat mutatja ki, t. i., hogy a vizet elvonva, tiszta száraz alkatrészek összege mennyit tesz ki. A második a takarmány legválasztott részéről ad felvilágosítást (azért nevezik ezt az anyagot fehérjének, mert a tojásfehérjének legnagyobb része is ebből áll). Ezután harmadiknak jön a keményítőérték rovata, mely azt mutatja, hogy az emészthető többi tápanyagok a keményítőhöz viszonyítva összesen mennyit tesznek ki. P. o. 1 kg. takarmányban van átlagban a következő határok között (grammokban):

	Száraz- anyag	Fehérje	Keményítő- érték
zöld takarmánynál... ..	170—230	11—12	0·07—0·14
száraz szénaféléknél ...	835—860	25—75	0·12—0·39
« szalma » ...	840—884	6—32	0·11—0·24
« polyva » ...	840—868	5—40	0·17—0·28
gyökök és gumóknál (répa és burgonyák)	85—250	1—4	0·04—0·19
magvakban (abrak) ...	840—900	42—262	0·66—0·84

Ha csak ennyit tudunk s az állatok tápszükségletét ismerjük, már a napi adagot 1000 kg élősúlyra kiszámíthatjuk, mert a gyakorlati józan ész megmutatja, hogy mindenütt az alsó határ a kevésbé tápláló, míg a felső határ a tápdúsabb eleségre vonatkozik, p. o. a csalamádé szárazanyaga alig 170 gramm, míg a lucernáé a 200-at is meghaladja s így lesz az a többi alkatrészüknél is; így a száraz takarmányoknál is, de gyök s gumóknál is t. i. a répa sosem oly tartalomdús, mint a burgonya. Sok számos kísérlet és gyakorlati tapasztalat alapján dr. Kellner-féle táblázatokból kivont nagy átlagok szerint kell 1000 kg élősúlyra kilogrammokban:

	Száraz- anyag	Fehérje	Keményítő- érték
heverő állat fenntartó tak.	15—21	0·6—0·8	5·5—7·7
igásoknak erőt termő «	18—30	1·0—2·0	7·4—12·8
teheneknek tejet «	22—34	1·6—3·7	8·8—18·3
hízóknak hús és zsír termő takarmány... ..	24—37	1·3—3·0	14·5—27·5
növendékek fejlesztő tak.	22—40	1·2—4·2	9·2—30·0

Ha ezen kijelölt határok közötti takarmányadagokat nyújtunk állatainknak, akkor már biztosak vagyunk benne, hogy azon nem koplálnak, de ha azok csak szűkösen érik el

A „Falu” Országos Földműves Szövetség kiskunlacházai fiókjának vezetősége.

a kisebb számot, az alsó határt, akkor a fejlődés, növés, hizás, tej- s erőtermelés nem lesz valami jó s javítani kell az élelmezésen, úgy hogy a sovány eleség helyett jobbat adjunk, p. o. szalma helyett szénát.

Vagy abrakolunk; ezek között a legtápdúsabbak a hüvelyesek: bab, borsó, bükköny, lóbab, sojabab, csillagfűrt stb., t. i. fehérjében ezek a legzadagabbak. Esetleg úgy segíthetünk, hogy répa helyett burgonyát adagoljunk, mert ez tápdúsabb, mint ama gyökönvény.

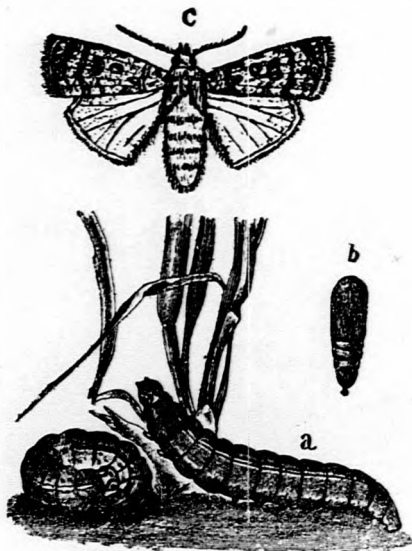
Igy már régen rájöttek a gazdák, hogy a csalamádé-kukorica zölden etetve heverő marhának elég jó takarmány, sőt igás ökrök részére könnyű munkában szintén megfelel rövid időre, azonban ily koszt mellett nehezebb munkát hosszabb időn át nem bírja ki. Tehát ilyenkor javítani kell az étlapot, t. i. több fehérjét kell kiszolgáltatni, különben lesoványodik vagy kidúl a barom. Ha egy kis lucernát vagy hereféléket keverünk a csalamádéhoz, vagy ezt némi bükköny, borsó stb.-vel elegyesen vetjük, akkor igásaink jó erőben maradnak. Segíthetünk úgy is, ha a csalamádé egy részét szecsakzva adagoljuk s fejenként s naponta 1—2 liter, vagy kilogramm darát vagy korpát hintünk rá.

Teheneknek bőségesen kell fehérjét adagolni, mert különben a tejhozam apadni fog s a fejős saját testéből lévén kénytelen fehérjét leadni a tej fejlesztésére, annyira lesoványodik, hogy csak csont és bőrük lesz. Ha még hasas is a tehén, ilyenkor csak silány borjút hoz a világra.

Hízóknak már nem kell oly fehérjedús takarmány, de nagyobb tömeg s különösen több keményítőérték. Ha ezt kellő mértékben nem kapják meg, kevés a gyarapodás s ráfizet a gazda.

Növendékállat minél fiatalabb, annál több fehérjét kíván, tehát borjú, csikó, malac, bárány sok fehérjét s emellett meszet is követel csontvázának kiépítésére, mert különben angolkóros lesz. Ha azonban fejlődésüknek háromnegyedrészét elérték (és nem vehesek, nem hizlaltatnak vagy nem igáztatnak), akkor elegendő a fenntartó takarmány némi kis kedvezménnyel, de az abrak már elmaradhat.

Jó legelő a növényeknek a legmegfelelőbb takarmányozás, mert a legtermészetesebb s ha nem nagyon gyomos, többnyire oly tápanyagokban bővelkedik azok fűszőnyege, melyek a tápszükségletnek megfelelnek s elég fehérjét nyújtanak, úgy hogy az abrak utóbb részben egészen elmaradhat; persze, ha nincs állatokkal túlterhelve a legelő. Ha esős időben nem legelhet az állat, az istállóban kell megetetni. Sovány legelőre való kihajtás előtt kell adni a növényeknek s ha hazajövet nem mutatnak jóllakottságot, újból kínáljuk meg őket. Harmatos vagy sáros fűvet, kivált herést ne legeltesünk, hogy ne jöjjön létre hasmenés vagy dobkór. Hűvös ősszel vagy fagyos időben csak dél felé hajtsunk ki 1—2 órára. Tarlókat, összes rétet s feltörés előtt lucernát, bal-tacimest vagy herést is legeltethetünk, de csak ha szárazak

A vetési bagolypille.

a) két hernyója, a baloldali pihenő helyzetben; b) a bábja; c) a pilléje (Természetes nagyságban.)

s az állat már félig jóllakott mikor ezekre hajtják; itatni ilyenkor nem tanácsos.

A legeltetést okosan beosztva, esetleg kevés takarmánnyal is kijöhet a gazda, ha nem is jut mindig bőségesen a jószágnak.

Hiba, hogy sok gazda egy kalap alá vesz mindenféle s nemű állatot s egyformán eteti őket, pl. a heverőt, a húst-, zsírt-, tejet-, erőt-termelőt vagy a vemhest és a lovat úgy eteti, mint az ökröt, juhot vagy sertést.

Hibát követ el a gazda, ha nem tart annyi állatot, hogy földjeinek elegendő istállótrágyát termelhesen, de még növekszik ezen hiba, ha nem természet annyi takarmánynövényt, amennyi állatállományának rendszeres eltartására elegendő, vagy ha a takarmányt más célokra használja fel, p. o. a II. s III. oszt. gabonát is eladja s nem abrakoltatja fel.

Hiba az is, ha takarmánynak valókat leszánt vagy feléget, ilyen pl. a burgonya-, csicsóka-, napraforgó-, círok-, kukorica-, magrépa stb. szár, vagy a répalevél is. Pedig mindezek, részint természetes minőségükben frissen, de kivált verelve vagy zsbombolyázza, egymagukban vagy keverve vagy polyvával, törekkkel, szecsával rétegezve (ha túlszárazak sósvízzel öntözve) igen jó takarmányt szolgáltatnak a tél folyamán, mi némi abrak hozzáadásával még az igényesebb jószágnak is megfelel.

Megjegyzem, hogy a kukoricatörés után azonnal le kell vágni a szárát is, — mit nem igen tesznek meg — mert akkor még félig zöld s vermelésre alkalmasabb, de mégegy-szer annyi tápanyagot is tartalmaz, mintha olyankor vágják, amikor már teljesen kiszáradt. Még ha nem is vermelik el, nem szabad azt kint a földön hagyni, mert a csapadék ki-lúgozza, a szél leveleit leveri és elhordja, sárba hullik stb. s annyit sem fog érni, mint a jó búzaszalma, míg a korán vágott, tető alatt tartva a rossz rétsizénánál is jobb takar-mány. Ha kevés a csalamádénk, a kapáskukoricát csonkít-suk le 5—10 cm-rel a legfelsőbb cső felett, de csak ha már kezdenyeni kezd a szem. Ne feledjük, hogy a nád júniusban szecsázza, más eséggel keverve, zöld takarmánynak haszn-álható; júliusban vágva még vermelhető. A kukorica-csutka megörölvé szinte takarmányul szolgál, ne tüzeljük azt fel.

A ló és juh a keményebb takarmányféléket kedveli, míg a szarvasmarha inkább a lágyabb eség után vágyik, mert egy sor fogával nem képes jól megrágni a szilárdabb ételmet, azért is kérődzik, hogy az emésztése tökéletes legyen.

Lónak kis gyomra lévén nagy terimájú takarmányt nem etethetünk vele, így pl. vizenyős gyök és gumósnövé-nyeket csak igen kis mértékben fogyaszthat.

A sertés mindenevő, de szinte nem bir nagy tömeget fel-emésztetni, ha csak erre hónapokig nem lesz rászoktatva. P. o. előhizlalásnál moslék, tök, burgonya, csicsóka, répa stb. etetessel.

Füllesztett, pácolt, meleg takarmány jó a testi meleg könnyebb fejlesztésére s fenntartására, de meg azért is, mert azt könnyebben rága és emésztí is meg.

Ami nincs a takarmánytáblázatokban, a mésztartalom, szinte figyelembe veendő a takarmányozásnál s pedig nem csak a fiatal állatoknál (mint fentebb már említve volt), de a kifejlődötteknél is, mert csontlágyulást okozhat a méz-szegény eség. Rendesen a here- és lucernafélék elég meszet nyújtanak, de a gyök és gumósnövények nem. De az is meg-esik, hogy a pillangós virágúaknak mésztartalma is csekély, mert a föld mézszegény, ily esetekben mézstrágyázást végezzünk, pl. cukorgyári mézszisszappal vagy mézszétegekben kapható mézporral, hulladékmézzel, trágyagipsszel stb. Addig pedig, míg a mézstrágya hatása nem érvényesül, mézszadagolással segítsünk; iszapolt krétát, takarmány-meszet, szuperfoszfátmeszet vagy csontlisztet adagolva állatainknak.

Itatásra friss, egészséges, tiszta vizet használjunk, de ne túl hideget, mert a jeges víz nemcsak hűlést okozhat, de elvetélést is. Melegíteni sem tanácsos a vizet, ami állí-tólag szaporítja a tejhozamot, mert a langyos víz gyengíti a belső szerveket, elpetyhíti őket, sőt a vehemben levő mag-zatot is elkenyészíti. A langyos vízzel itatott állatoknak köny-nyebben megárt minden s finnyásakká válnak. Izzadt állatot ne itassunk, hanem előbb adjunk neki valamit enni. Külön-ben erről a tárgyról legközelebbi cikkemben majd még töb-bet mondok.

A vetési bagolypille hernyója. (Képpel.) Földben élő, puffadt testű világosabb vagy sötétebb színű hernyó ez, melyet vidékünkint mocskos pajornak, fekete pajornak vagy porkukacnak neveznek. Pilléje nyár derekán rajzik. Petéit a tarló gyomnövényeire vagy a trágyás földre rakja. Hernyója a nappal a talajban összeukop-rodva tölti, éjjel pedig pusztítja a zöldelő vetéseket ősszel úgy, mint tavasszal. Június közepén bebábozza magát s a bábból 3 hét múlva kel ki a pille. Igen nagy kárt okoz a gabonákban, de a répán, kukoricán és burgonyán is. Számukat csökkenthetjük úgy, hogy erőlyen irtjuk a gyomot, mielőtt feltörjük a tarlót és a trágyát kihordás után azonnal szántuk alá. Tartsuk szabálynak azt is, hogy az elvetendő területeket, ugarföldet járassuk meg minél többször sertéssel, mely a földből is kitorja és megessi a bagolypille hernyóit. (Kivonatós közlemény Kadocsa: Mező-gazdasági növényeink állati ellenségei című könyvből.)

Szabad-e a rétet tavasszal legeltetni? A tavaszi legeltetés a rétnek mindig árt. Ilyenkor a még nedves, puha földet az álla-tok erősen összetiporják, belőle legeléskor sok fűvet gyökerestül kitépnak. A tavaszi legeltetést még ama fűfélé is megsínyli, ame-lyik később jól tűri a tiprást és tépést.

A burgonya mint igénytelen növény ismeretes, mert a legmostohább viszonyok közt is megterem; terem ugyan, de csak keveset. Ha azonban kellő gondozásban és ápolásban részesítjük, továbbá, ha a talaj és éghajlat is megfelelő, úgy akkora, vagy még nagyobb jövedelmet is ad, mint a cukorrépa. Rédei Kálmán intéző ajánl egy egyszerűen kivihető és költségtelen módot arra, hogy miként lehet nagy és korán beérett burgonyatermést elérni: ha a talaj laza és nem nagyon nyirkos, a burgonyatáblát a gumó elvetése után le kell hengerezni. A hengerezés a kikelést is, a fejlődést is gyorsítja. A fejlődés gyorsítására alkalmas még a földfeletti szár lekasztása akkor, mikor már az 15—20 cm. nagyságot ért el. Az ilyen módon lekasztált szárú burgonya gumói gyorsan beértek, termése pedig több lett, mint annak amelyiknek szárát nem kasztálták le. Érdemes egy kisebb területen megpróbálni!

A sertések csontlágulása rendszerint ott szokott fellépni, ahol a takarmányokban kevés a méz és a foszforsav. Ismeretes, hogy a csontozatnak nagyon lényeges részét képezik ezen ásványi anyagok, továbbá a tejben is jelentékeny mennyiségben foglaltatnak. Ebből magyarázható, hogy szoptató anyák esnek nagyon könnyen csontlágulásba akkor, ha takarmányuk nem tartalmazza ezen ásványi anyagokat. A kis malac mindaddig nincs kitéve a csontlágulás veszélyének, míg szopik. A tejben ugyanis a neki szükséges meszet és foszforsavat megkapja még akkor is, ha azáltal anyja szervezetéből vonná el a kiszoptott tejlel. A tej ásványi anyagtartalma ugyanis még akkor sem lesz kevesebb, ha a koca takarmányában kevés ásványi anyagot kap is. Ebben az esetben a méz és foszforsav az anyatej csontjából pótoltatik. Ez semmi esetre sem kívánatos. Mikor a kis malac már az árpát kezdi szemezni és nem járhat lucernalegelőre, akkor forog ő is abban a veszélyben, hogy csontlágulást kapjon. A csontlágulást leggyakrabban télen szokott fellepni. Ennek az a magyarázata, hogy a sertés ilyenkor főleg szemeset, burgonyát, répát kap. Az árpában, burgonyában pedig nincs meg a szervezetnek szükséges méz és foszforsav. Azért tehát ezeket pótolni kell iszapolt krétával és precípítált foszforsavas mésszel. Kocáknak naponta és fejenként 30 gr.-ot adjunk. Mihelyt pedig alkalom van rá, hogy legelőre kerüljenek, rögtön ki kell engedni őket. A legelőn ugyanis megtalálják a kellő mennyiségű ásványi anyagokat egyrészt a legelő fűében, másrészt a túrás alkalmával. Legjobb azonban, ha lucernalegelőnk van. A német és angol tenyésztők nem is tudják elképzelni másképp a malacnevelést, mint lucernalegelővel! Hogy minél kevesebb legyünk kénytelenek a téli takarmányozás hátrányait elkerülni, a fiadztatásokat március közepe utánra tegyük. Ekkor a kocák és malacai is hamar legelőre kerülhetnek.

A levelek elsárgulásának okairól. Úgy a gazdálkodó embernek, mint a virágját szerető gazdasszonynak sok gondot okoz a levelek korai elsárgulása. Mi lehet ennek az elettani oka? bizonyára valami diszharmonia a természet és a növény között. A korai levelesárgulás legfőbb oka a fény hiánya. Ez a fényhiány két különböző miliőben érheti a növényt, szobában, vagy akár szabadban, ha a növény helyzete folytán nélkülözi a napfényt, amikor is a levelesárgulást módunkban van megakadályozni; és ősszel, amikor a nap fényerősségének csökkenése váltja ki a növények leveleinek általános elsárgulását. Ha a fényerősség elvonásához még a hőmérséklet emelkedése is hozzájárul, a sárgulás folyamata még gyorsabb lesz. A táplálékhiány ugyancsak elősegíti a növény elsárgulását, amit elhanyagolt, kiszáradt virágágon tapasztalhatunk. Legvégül pedig a sárgulás elvéhnedési jelenség, amely idővel feltétlenül bekövetkezik, de idejét gondos ápolással hátráltatni lehet.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. Bekerített szőlőhegyen szabad-e akácját ültetni? 2. Kötélzhető-e a hegykőzség, hogy egy mezőört és egy külön hegyőrt állítson? (H. L., Halastó.) — **Felelet.** 1. Nem szabad. 2. A hegykőzség nem kötélezhető mezőört és hegyőrt tartására.

Kérdés. 1. Földem végén a község előjárója útszélésítést csinál, jogosan követelheti-e a szükséges területet ingyen vagy az általam megszabott díjért. 2. A községi jegyző jogosan veti és szedi-e be az adott 17.000 koronás alapon? (?) — **Felelet.** 1. Kőzutak céljára teljes ellenérték megtérítése mellett a szükséges földterület igénybe vehető. 2. Az adók június hó végéig 17.000 koronás alapon vehetők ki és szedhetők be.

Kérdés. Menyasszonyom apja nem akar a leányával adni semmi hozományt, az apja elköltetheti-e a vagyonát vagy kizárhatja-e a leányát halála után az örökségből? (P. B., Szár.) — **Felelet.** A szülő életében szabadon rendelkezik a vagyonával. Halála esetére csak a kötelekrészből nem tagadhatja ki ok nélkül a leányát az apa.

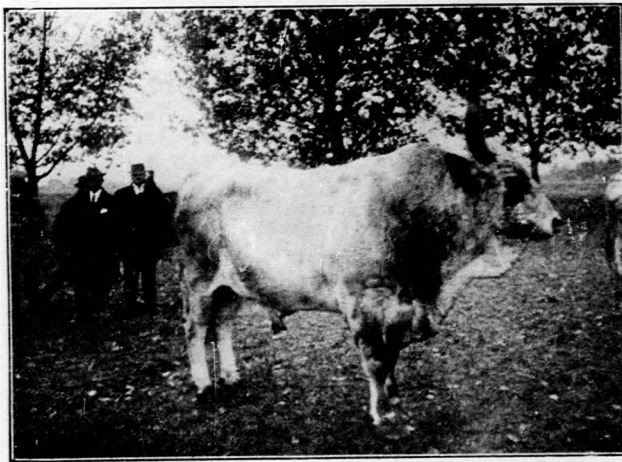
Kérdés. Az ujonnan épült ház után kell-e kincstári haszonrészesezt fizetni? (Szentetanya.) — **Felelet.** Akár a bérlő, akár a tulajdonos lakja az épületet, ezidőszert a kincstári haszonrészesejés megfizetendő. Az új ház csak a házadó alól mentes.

Kérdés. Földreform útján négy kataszter hold földet kaptam. Fizethetem-e az árát pénztári elismervénnyel? (M. L.) — **Felelet.** A föld árát és fizetési módját a bíróság állapítja meg és az csak készpénzben fizethető.

Kérdés. A nyitrai árvaszéknél van letétbe pénzem, követelhetem-e és milyen pénzben? (T. I.) — **Felelet.** Ez a követelés nem esik bejelentés, illetve összeírás alá, mert az ilyen letétek külön nemzetközi egység útján lesznek kifizetendők. Az eddigi jogállapot szerint cseh koronában igényelheti letétét.

Kérdés. Ezelőtt húsz évvel lett bevezetve jamvára az árvaszékhez 2500 korona, megkaphatom-e azt aranykoronában? (T. B. V.) — **Felelet.** Egvelőre nincs semmi törvényes intézkedés arra, hogy az árvapengek akár aranykoronában, akár egyéb módon átszámított értékben lennének követelhetők.

Kérdés. 1922. év elején földvagyonváltás címén lefizettem 35 mm. búza értékét, noha mint hadifogolyok $\frac{1}{3}$ -ad rész kedvezmény jár. Visszakaphatom-e a többletet? (1905. számú előfizető.) — **Felelet.** A többlet önt jogosan megilleti, azonban vissza nem kérheti, hanem a jövőben esedékes adójába ugyancsak búzaalapon beszámítani kérheti. Egyéb kérdéseire teljes címének közlése mellett válaszolunk.

„Attila“ nevű törzsbika a mezőhegyesi magyar gulyában.]

Kérdés. Földemet körül akarom ültetni élő kerttessel, milyen távolságra ültethetem a fákat a szomszédos földjétől? (Egy előfizető.) — **Felelet.** Az általános kötelező szabály az, hogy akként kell eljárni, hogy a szomszédnak semmi körülmények között kárt ne okozzon. A fákat tehát a birtok szelétől öt—hat méternyire kell ültetni az árnyék elkerülése végett. Ha közvetlenül a határra ülteti, úgy a szomszéd az ő földjére áthajló ágakat levághatja és fölhasználhatja és ezenfölül az árnyék által okozott terméskárokért felelősséggel tartozik.

Kérdés. Kertem déli részén a szomszédom tizenegy darab akácfa-csemetét hagyott meg, hogy azok javá nőjenek. Hogy akadályozhatom ezt meg? (6883. számú előfizető.) — **Felelet.** A szomszédja saját földjén azt ültethet ugyan, amit akar, azonban ha cselekményével önnök kárt okoz, azért teljes kártérítéssel tartozik. Erre vonatkozólag olvassa el a fenti kérdésre adott feleletet.

Kérdés. 1. Tavasszal jóhatású-e a gyümölcsfák tövét trágyázni? 2. Fák árnyéka alatt milyen mézelő virágot ültethetnek? 3. Melyik a legértékesebb jászfa? 4. Gyümölcsösömet a tavaszi ködök ellen mivel óvhatom meg? 5. A rőzsaburgonyát hogyan vessem, hogy korán teremjen? (Egy hű olvasó.) — **Felelet.** 1. Igen, azonban nem a tövet kell trágyázni, hanem a korona szélén közben négy—öt helyen egy—két ásonyomra egy—egy lapát istállótrágyát tegyen. 2. Jó mézelő a baltacim, repce, pohánka, lóbab, zsálya, nyúlzapuka, somkóró, menta, csillagfürt, méhfű, mustár stb. 3. Aranyfűz. 4. Füstölőssel. 5. Azt előzetesen előcsíráztatott burgonyát jól fölmelegedő jól trágyázott földbe vesse. Egyik kérdését nem értettük meg.

Kérdés. 1. A sarc fizetése szempontjából ki birtokos? 2. A sarc rendezése érdekében howá lehet fordulni? (S. A.) — **Felelet.** 1. A birtok nagyságától nem függ a birtokosi minőség megállapítása. 2. Az illetékes felsőbb egyházi hatósághoz és végső fokon a vallás-és közoktatásügyi miniszterhez.

Ötmilliárd szőlőmegmunkálási hitelt kapnak a tokaji gazdák.

A különböző érdekeltségek részéről megindított hitelmozgalmak, amelyek közül egyidőben jelentkeztek a tavaszi vetőmag, a rézgalic s a szőlőmegmunkálási hitelek igénylésével, arra indította a kormányt, hogy a különálló hitelműveletek helyett a *mezőgazdasági idény-hiteligényeket az Országos Központi Hitelszövetkezet révén elégítse ki s erre a célra ötven milliárd korona hitelt bocsátott az OKH rendelkezésére.* Tokajhegyalja szőlőbirtokosainak érdekében Maillot Nándor báró nemzetgyűlési képviselő tárgyalást indított az OKH-val s ennek során arra a megállapodásra jutottak, hogy az OKH *öt milliárd korona erejéig szőlőmegmunkálási hitelt fog a szőlőbirtokosok rendelkezésére bocsátani.* A hitel hat hónapra szól s kamatlába 22—24 százalék lesz.

Tenyészbikavásár lesz Fehérvárott.

A Fejér vármegyei Gazdasági Egyesület április 9-én Székesfehérvárott az állami ménestelepen tenyészbikavásárt rendez, amely a községek, illetve közbirtokosságok tenyészbikaszükségletének kielégítésére szolgál.

A gazdák motoreke-beszerzési hitelt kérnek.

Az Alföld mezőgazdaságának súlyos tünete: az Erdély elvesztése óta nehezen pótolható igazságtörő mutatózó igavonatorhiány. E súlyos tünetre hívta fel Rácz Lajos dr. mezőgazdasági kamarai igazgató, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara egyik legutóbbi értekezletén tartott előadásában a figyelmet és hivatkozott arra, hogy a német birodalmi közlélemezési minisztérium több évre förllesztéses kölcsönöket ad ki motorekék beszerzése céljából a gazdáknak. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felírta, hogy a kormány engedélyezzen a Körzeti Mezőgazdasági Hitelszövetkezetek útján ilyen több évre szóló *motorekebeszerzési hiteleket.* Ez nemcsak gazdaságérdek, hanem egyetemes országos közérdekből is indokolt és kívánatos is. Hogy pedig a gazdaközönség ki tudja választani a talajára és viszonyaihoz legalkalmasabb motorekét: a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara még ez év őszén nagyszabású motorekeversenyt rendez Debrecenben, az ország legkiválóbb szakembereinek bevonásával.

Kecskeméten országos gyümölcsstermelési értekezlet lesz.

A Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara, amelyhez az ország gyümölcsstermelő területének nagy része tartozik, az alföldi gyümölcsstermelés fellendítése érdekében március 25-én Kecskeméten *országos gyümölcsstermelési értekezletet tart,* amelyre az ország legkiválóbb szakértőit meghívták. Szó lesz többek közt az Alföld gyümölcsstermelési körzeteinek megállapításáról, a gyümölcsstermelés fokozásáról és a gyümölcsstermelés minőségijeljavításáról.

Okmányokat beszerző és tájékoztató irodát nyitott a Falu-Szövetség.

A *«Falu» Országos Földműves Szövetség* központjában, Budapesten, VIII., Vas-utca 19. szám alatt (Telef. J. 40—59.) okmánybeszerző, utazási és fürdőügyi irodát létesített. Ez az iroda honosítási, katonai és más okmányok soronkívüli beszerzésével foglalkozik, fordítva okmányokat és kéziratosokat, bármely élő nyelvre belügyminisztériumi hitelesítéssel vagy anélkül. Levélbeni felkeresésre, a fél személyes jelentkezése nélkül beszerző utlevél-vizumokat, vasúti és hajójegyeket huszonnégy óra alatt (a kívándorlóké kivételével). Ez az iroda az illetékes konzulátusoknak fizetendő vizumdíjon felül az utleveleket száználvenczere koronáért láttaamoztatja. A Falu-Szövetségnek ez az irodája csak az ajánlottan küldött vagy elismervény ellenében átadott okmányokért vállal felelősséget. A Falu-Szövetség okmánybeszerző, utazási és fürdőügyi irodája a feleket személyesen naponta délután fél 4-től fél 5-ig fogadja.

Görögország fölünk szerzi be állatállományát.

Hogy a magyar mezőgazdaságot a külföld mennyire előnyösen ismeri és megbecsüli, arra jellemző, hogy a törökök után most újabbán a görögök veszik igénybe a magyar mezőgazdaság segítségét. A görögök ugyanis menekültjeiknek összesen tízmillió angol font erejéig kisbirtokot szereznek. Ezeket a birtokokat a magyar mezőgazdaság igénybevételével kívánják felszerelni. Elhatározták, hogy szarvasmarha- és általában állatállományukat és nemesített vetőmagszükségletüket a magyar gazdaktól szerzik be. Ugyancsak igénybe veszik a magyar mezőgazdasági gépipart is.

A bérlők és bérbeadók közt nem jött létre megegyezés a búzavalufa ügyében.

Az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* közgazdasági szakosztálya az elmúlt héten értekezletet tartott, melynek napirendjére a bérbeadó és bérlő érdekeltségnek a búza hasznosbér kérdésében való egyöntetű állásfoglalását tűzték ki. A bérbeadók álláspontját *Matta Árpád dr., Széchenyi Géza gróf, Földes Mór dr., Festetic Sándor gróf és Baross Endre dr.* ismertették, míg a bérlők felfogását *Gläser Géza, Szigethy Pál dr., Elek István dr., Eszenyi Jenő, Rosenberg Mátyás és Csoőr Lajos* tették szóvá. A vita eredményeképpen *Hadik János* gróf elnök megállapította, hogy a bérbeadó és bérlőérdekeltség jelenlévő képviselői között *sem jött létre megegyezés* a búzahasznosbér pénzbeli értékének állami beavatkozással való szabályozása tekintetében és így kimondta a szakosztály, hogy az OMGE a földművelésügyi miniszter felkerésének megfelelően, a bérbeadók és hasznosbérllők állásfoglalását indokálva együtt a kormány elé terjeszti. Egyhangú megállapodás jött létre arra nézve, hogy a kishasznosbérllők ügyének rendezését az értekezlet a kormány mérlegelésére bízta és kéri fogja a földművelésügyi minisztert, hogy erre vonatkozó intézkedéséhez előzetes hozzájárulására adjon az OMGE-nak és az Országos Magyar Földbérllők Egyesületének alkalmat.

Műkeveio előadás Somogyvárott.

A somogyvári ifjúsági önképzőközpont február hónapban pompásan sikerült műkedvelő előadást rendezett, melynek tis tájévedelmét — négy millió koronát — a kör könyvtára javára fordítják. Színrekerült a *«Próbahá asság»* című háromfelvonásos vígjáték. Szerepeltek (első sor balról jobbra): Stampler Ferenc, Gyurákovics Rozika Takacs Lajos, Róka Juliska, Gyurákovics István; (középső sor): Wagner Gyula, Szentpáli György, Folk Bözsi, Folk Lajos, Kelemen György; (alsó sor): Takacs Karolin, Matics István, Balint Ferenc, Nyakas Juc ka, Visi Imre. Az előadást Balint Ferenc tanító (X) rendezte.

A sopronvármegyei cukorgyárak nem állják a pénzügyminiszterrel kötött megállapodást.

A Sopron vármegyei Gazdasági Egyesület a napokban értekezletet tartott a korrépa átvételi árak ügyében. Ismeretes ugyanis, hogy *Bud János* pénzügyminiszter kijelentette, hogy a cukorgyárak és a cukorrépatermelők érdekeltsége között sikerült megállapodást létrehozni, amelynek értelmében a cukorgyárak 36.500 koronát fizetnek a tavalyi termésű korrépa métermázsájáért. A pénzügyminiszter bejelentése alapján a Sopronvármegyei Gazdasági Egyesület ilyen értelemben akart megegyezni a cukorgyári érdekeltséggel, ez azonban a termelők nagy meglepetésére csak 35.600 koronás árat volt hajlandó fizetni, ezt is csak olyan feltétellel, hogy a kormány által kilátásba helyezett 19 aranykoronás cukorvám azonnal életbelép és jövő év szeptember 15-ig változatlanul érvényben marad. A megegyezés ilyen alapon természetesen nem jött létre és a termelők erről táviratilag értesítették a pénzügyminisztert.

Semmi ember az, ki fészket becsületesen elrendelni nem főrekszik.

Széchenyi: Kelet népe.

A szekszárdi téli gazdasági iskola vizsgálja.

Szekszárdon a selyemgyár által rendelkezésre bocsájtott hatalmas terméken harmadik eredményes vizsgálata zajlott le március 8-án a m. kir. téli gazdasági iskolának. A vizsga újlag meggyőzte a jelenlevőket arról, hogy a téli iskola a jövő iskolája. Az iskolának a folyó tanévben 51 rendes hallgatója volt az I. és II. évfolyamokban. A növendékek széleskörű, alapos elméleti és gyakorlati feleleteikkel csodálatba ejtették a hallgatókat. Feltűnt a jelenvoltaknak az is, hogy a növendékek két év alatt egészen átforgalmaztak. Beszédjük, modoruk, általános fellépésük teljesen elüt a hasonló iskolát nem végzett társaiktól. Az elméleti vizsga befejezése után az ifjúsági «gazdakör» tartotta meg diszközülését. Az iskola ugyanis egyesületi életre is teljesen előkészíti és háziiparra is oktatja növendékeit. A szebbnél-szebb kefe-, gyékény-, seprű-, kosármunkák a legnagyobb elismerést keltezték.

Buday László halála. A közgazdasági és a tudományos életet ismét súlyos veszteség érte: tragikus körülmények között meghalt Buday László dr., h. államtitkár, műegyetemi tanár, ismert közgazdasági író. Gégegörcs ölte meg. Buday László dr. mint újságíró kezdte pályáját, több szépirodalmi műve is megjelent. 1896-ban az Állami Statisztikai Hivatalnál vállalt állást és azóta foglalkozott statisztikai és közgazdasági irodalommal. 1914-ben lett a Statisztikai Hivatal igazgatója és az Akadémia levelező tagja. 1920-ban nevezték ki műegyetemi tanárnak. A műegyetemen a közgazdaságot tanította. Számos nagyjelentőségű munkája jelent meg, ezek között a legkiválóbb a Megcsontított Magyarország és az Agrárpolitika című munkája. Erdemeinek elismerésül a Nemzetközi Statisztikai Intézet is tagjává választotta. A kiváló tudóst az állam a maga halottjának tekintette. Temetése óriási részvét mellett ment végbe.

Kommunisták és rendőrök harca. A németországi Halleban a kommunista párt egyik ülésén véres összeütközés támadt a rendőrség- és kommunisták között. A rendőrség ki akarta üríteni a termet, a kommunisták azonban sörösüvegekkel, asztalokkal és székekkel támadtak a rendőrökre. Majd hirtelen a karzatról néhány lövést adtak le a rendőrtisztviselőkre, amire a rendőrök kénytelenek voltak lőfegyverüket használni. A lövöldözésnek nyolc halottja és igen sok sebesültje volt.

A kormány jegyzékben kérte az osztrákoktól a függő kérdések rendezését. A magyar és osztrák kormányok tudvalelőn megállapodtak abban, hogy a volt osztrák-magyar monarchia aktívainak és passzívainak felosztásával kapcsolatos kérdéseket közvetlen tárgyalások útján fogják rendezni. E kérdések rendezése érdekében utoljára 1924. évi március havában folytat tárgyalásokat a két kormány kiküldött bizottságai között. A magyar bizottság elnöke azóta több ízben tett lépéseket a tárgyalások folytatására, de eredmény nélkül. Legutóbb a magyar kormány *jegyzékben* fordult az osztrák szövetségi kormányhoz, mielőbbi választ kérve arra nézve, vajon az osztrák szövetségi kormány tárgyalások folytatására hajlandó-e? A jegyzék hangsúlyozza, hogy ha nem nyílnék kilátás arra, hogy a tárgyalásokat folytassák, a magyar kormány kénytelen volna a tisztázást igénylő kérdéseket döntés végett választott bíróság elé terjeszteni.

Arany János leánya Nagyszalontán díszsírhelyben pihen. Arany János egyetlen leányának, Arany Juliskának földi maradványai eddig a nagyszalontai temetőben pihentek. Az oláh hatóság most felszólította a halottak hozzátartozóit, hogy halottaikat vitessék át az új temetőbe. Az Arany-család Arany Juliska temetőbe, az új temetőbe a Nagyszalonta község részéről adományozott díszsírhelyen temette el. A temetés már megtörtént s az új koporsóba az exhumálásnál jelen voltak *ibolyát* tették.

Angol hadifogságban volt magyar hadifoglyok figyelme. Az angol királyi kormány azoknak az angol hadifogságban volt magyar hadifoglyoknak elmaradt járandóságait (munkabér, zsold), akik annak idején Franciaországból a 321, 502, 504, 505, 212, 513 száadtól (táborból) szállították haza, utólag fizeti. E célből mindazok, akik erre a járandóságra igényt tartanak s még eddig nem jelentkeztek, igazolól irataikkal, vidéken lakók állandó lakhelyük községi előjáróságánál sűrűsben, de legkésőbb március 15-ig jelentkezzenek.

Nagy tüzek a fővárosban. Két óriási tűzvész pusztított a múlt héten a fővárosban. A Teréz-körút 15. számú ház teteje kigyulladt s a nagy szélben a tűz hamar elharapódzott. A tűzoltók csak megfizített munkával tudták előlítani a tüzet, amely, sajnos, halálos áldozatot is szedett az önfeláldozó, bátor tűzoltók közül. A tetőn elhelyezett hatalmas villamos reklámkészülék ugyanis lezuhant, magával rántotta az ötemetes ház parkányzatát is és a romok halálra-sújtottak egy derék tűzoltót, Vincze Gyula csövezetőt. A lezuhant tégladarabok egy asszonyt is megsebesítettek a lábán, Darázs Gyula tűzoltó pedig a füsttől és hőségtől lett rosszul. A megejtett tűzvizsgálat megállapította, hogy a tüzet a tetőn elhelyezett villamos reklámkészülék vezetékében előállott rövidzárlat okozta. A kár kétmilliárd. — Ugyanezen az éjszaka kigyulladt a Magyar Műtrágya és Erőtakarmány r.-t. Száva-utcai gyártelepe is. A gyorsan kivonult tűzoltók hősie erőfeszítése megakadályozta, hogy az egyik épületben felhalmozott nagymennyiségű benzin felrobbanjon. A kár azonban így is sok milliárdra rüg.

Váratlan fordulat a Teréz-körúti gyilkosság ügyében. A Teréz-körúti gyilkosság ügyében megindult nyomozás során a rendőrség gyanúsak találta Leier Amália apjának, Leier Lőrincnek szerepét és ezért az öreg embert letartóztatta. Leier több mint egy hétig volt foglya az ügyészégi fogháznak, amikor váratlan fordulat következett be. Egy lopás miatt letartóztatott fogolynak, Saguly Ferencnek kis fia született, akit Saguly nagyon szeretett volna látni. Megkérte a fogházigézszt, hogy engedje haza egy órára, ezért halálból felderíti a Teréz-körúti gyilkosság rejtélyét. Be is vallotta, hogy a gyilkosságot egy Pötör Gyula nevű rovvott multú pincér követte el, aki a zsákmányolt ezüstneműt összeolvasztotta és a Dunába rejtette. Eleinte híhetetlennek tetszett ez a vallomás, de amikor Saguly elvezette a detektíveket a Dunához s ott kihúzta a sapkába rejtett s a vízbe eresztett ezüstöt, amelyről felismerték, hogy Leier Amália tulajdonja volt, egyszerre kiderült, hogy Saguly igazat mondott. Futótűzként terjedt el a hír a városban, egyébről sem beszéltek az emberek, mint a váratlan fordulatról, amely kiderítette a letartóztatott Leier Lőrinc ártatlanságát. A meghurcolt apát természetesen szabadlábra helyezték, Pötör Gyula közrekerítésére óriási hajszá indult meg. A gyilkos két barátja, Saguly Ferenc és Bolla Gyula, aki ugyancsak lopás miatt hetek óta letartóztatásban van, elmondotta, hogy Pötör az ő segítségével rejtette el az ezüstöt. Kiderült, hogy a gyilkos volt az ember, aki a gyilkosság felfedezése utáni napokban felmászott a Ferenc József-híd turulmadarára. Akkor azt hitték róla, hogy örült s ezért az angyalföldi tébolydába szállította, ahonnan azonban néhány nap múlva Saguly és Bolla segítségével megszökött s azóta eltűnt. Valószínű, hogy Csehszlovákiába szökött, ezért a cseh rendőrségnek is elküldték személyleírását.

Hajdudorog város lesz. Hajdudorog lakossága mozgalmat indított a községnek rendezett tanácsú várossá való átalakítása érdekében. Hajdudorog régebben is város volt, de szervezete a mult században feladta. A község lakossága a várossá való átalakulással azt is el szeretné érni, hogy a görög-katolikus püspökséget helyezték vissza Hajdudorogra.

A bátor cserkészszízt. Több diák korcsolyázott a napokban Eszterházy gróf tatai uradalmához tartozó nagy tónak már olvadó jegén. Az egyik diák alatt a tó közepén beszakadt a jég s a diák a tóba esett. Egyik társa, megpillantva barátja szerencsétlenségét, azonnal segítségére sietett, de izgalomban nem tudta kellően áttekinteni a helyzetet s így ő is pajtása sorsára jutott. A komoly veszélyt az ép akkor érkező Kőncey Gyula, a tatai 146. számú «Révai» cserkészcsapat segédítiszte azonnal észrevette s élete kockáztatásával, sok veszély után kimentette diáktársait a mármár közel lévő halál torkából. Az önfeláldozó cserkészfiút feltérjesztették a cserkész életmentő kitüntetésre.

Ebertné nyugdíja mindössze hétezer márká. Ebertnét, az elhunyt német köztársasági elnök hitvesét havi 592, tehát évi 7104 márká nyugdíj illeti meg.

Zsebmetszők a tárgyalóteremben. Két hirhadt szélhámos felett mondott ítéletet a budapesti büntetőtörvényszék. Faragó András kétrendbeli csalással, hanispézn forgalombahozásával, rablással, kétrendbeli zsarolással, négyrendbeli igaztással s végül lopással vádolta az ügyészség, társát, Solymos Jenőt pedig hatrendbeli lopás és közokirathamisítás miatti vonták felelősségre. A bíróság tizenöt-tizenöt hónap börtönbüntetésre ítélte a vádlottakat, büntetésüket azonban a vizsgálati fogsággal teljesen kitöltöttnek vette és elrendelte mindkét elítélt azonnali szabadlábra-helyezését. A tárgyalóterem közönsége között jó fogást csinált a rendőrség. A detektívek fölfedeztek ugyanis a hallgatóság sorában két régóta keresett zsebmetszőt s lefűltek őket.

Egy autó belerohant a lakodalmos menetbe. Az elmúlt héten egy polgárisan öltözött emberekből álló egyszerű lakodalmos menet haladt végig a Fehérvári-úton, csak úgy gyalogosan. A Villányi-uti templomba igyekeztek. Közél a Köröndhöz, amint a kocsiúton egymás mögött kettessel mentek keresztül, pillanatok alatt veszedelmesen feljűk rohogott egy hatalmas személyautó. A nagy túlkölsére a násznép ijedten széjjelrebbent, de a nagy gyorsasággal száguldó autó elütötte a násznépben haladó Kovács Jánosné hegyvennyolc éves asszonyt. A menyasszony, Kovács Emilia, huszonkét éves tisztviselőnk, rémülten látta, hogy édesanyja menthetetlenül az autó elé került, az édesanyja után kapott, hogy visszarántsa, azonban ő is a gépkocsi alá került. A gépkocsi vezetője hirtelen erőset fordított a kormányon, úgy hogy az autó nagy ívben félrekarolyodva, elütötte Borsos Endre napzsámost is. A menyasszony és az édesanyja igen súlyosan megsérültek és a mentők mindkettőjüket a Rókus-kórházba szállították. Borsost a gépkocsi vezetője felvette az autóba és valamelyik kórházba vitte.

Kincsek a földben. A Zalaegerszeg melletti Henye hegyen dolgozó munkások egy cserépfazéka akadtak, amely tele volt pénzzel. A pénzek között akadt két darab XIV. Lajos korabeli arany, 15 ezüst tallér II. Lipót idejéből. A lelet 1530 darab pénzből áll, amelyek legtöbbje II. Lipót korából való és együttesen mintegy tíz millió korona értéket képvisel. Szakértők véleménye szerint a kuruc időkben áshatta el valaki ezeket a pénzeket.

Érdekes jubileum. A somogyi Somogyaszó község református hívei meleg ünneplésben részesítették lelkipásztorukat, Csuri Sándort, abból az alkalomból, hogy most mult száz esztendeje, hogy nagyatyját az ottani parochiára beiktatták. Az öreg lelkész halála után a fia, ma pedig az unoka teljes lelkesi szolgálatot.

Elismerés az Ecclesiának. Hitközségi képviselőtestületünknek 1925. évi február hó 18-án tartott ülése határozata értelmében értesítjük a tek. Igazgatóságot, hogy az önök harangöntődjében készült két darab harangot átvettük. Ezen alkalommal mély köszönetünknek adunk kifejezést, mert a harangok tiszta, gyönyörű és kellemes hangja nemcsak községünk, de az egész vidék népe lelkében áhitatos megnyugvást kelt. Köszönetet kell mondanunk azért is, mert csak a tek. Igazgatóság előnyös fizetési feltételei adtak erőt ahhoz, hogy most nálunk a két új harang is hirdetheti az Isten dicsőségét. Köszönetünket megújítva, maradjon a pacsai róm. kath. hitközség nevében Pacsa, 1925. március hó 2-án, teljes tisztelettel Juk Béla s. k. plébános, hitközségi elnök, Börösz Pap György s. k. templomatyja, Landi Ferenc s. k. kántortanító, hitközségi jegyző.

A mételegy gyógyítása. Az egész országban nagy pusztításokat okozott télen a mételegy. Különösen a dunántúli megyékben: Somogyban, Zalában, Baranyában, Tolnában pusztult el sok állat, még pedig nemcsak juhok, hanem szarvasmarhák is. A megijedt gazdák mételegy gyanús állatjaikat elprédálják, élelmes kereskedők összevásárolják ezeket, aztán kigyógyítják és busás haszonra tesznek szert. Nagyatád, Nagybjajom, Felsőszeged, Kartal községek gazdái az alispántól kértek támogatást, aki azonnal meg is tett mindent, hogy a gazdaközönséget a védekezésre kioktassák. Mert van a mételegynek biztos hatású gyógyszere: a «Distol», Marek tanár találmánya. Az egész világon ismerik. A Distol két nap alatt előli a juhok májában százsám élsőködő mételegyket és az állatok teljesen meggyógyulnak, sőt három-négy hétre a gyógykezelés után annyira gyarapodnak az állatok súlyban, hogy a gyógyítás tulajdonképpen semmibe sem kerül.

Ne öl, még «irgalomból» se! Párisban nemrég tárgyalták le *Uminska* lengyel színésznő bűnügyét, aki «irgalomból» megölte gyógyíthatatlan beteg vőlegényét, most pedig Amerikából érkezik ilyen «irgalomgyilkosság» híre. Pennsylvánia állam egyik kis városában egy Samuel *Kiöth* nevű ember agyonlőtte rákbeteg feleségét, utána pedig gyöngye kísérletet tett az öngyilkosságra. Remélhetőleg az amerikai bíróság megtanítja őt, hogy ölni sem gonoszságból, sem — irgalomból nem szabad.

Álomkór Sopron környékén. A soproni környékén álomkór lépett fel. A betegek napokon, sőt heteken át megszakítás nélkül alszanak. A kezelőorvosok étkezés idejére felébresztik a betegeket, akik nyomban ezután mély álomba merülnek. Kíséledekben egy húszéves legény teljes három hétig aludt.

Amikor a «művésznőt» sehogysem akarják elismerni. A bécsi Népopera nagy anyagi nehézségekkel küzd és szanálása eddig még nem sikerült. A híres amerikai milliárdos, *Rockefeller* menyje azt az ajánlatot tette a Népoperanak, hogy százezer dollárral, vagyis több mint hétmilliárdal hajlandó szanálni a színházat, de kiköti, hogy jogában legyen évente négyszer fellépni. Fellépésének sikerétől tette függővé a pénz kifizetését. A színház elfogadta az ajánlatot és az amerikai milliárdos fel is lépett. Mivel azonban *csúfos kudarcat* szenvedett, nem volt hajlandó megfizetni az ígért összeget és gyors iramban eltávozott Bécsből.

Hitel traktorok beszerzésére. A mai nehéz viszonyok között rendkívül fontos és a magyar mezőgazdaságra igen jelentős eredményről szerezünk hírt. *Haltenberger* Vilmos, az amerikai Ford-gyárak aut. képviselője a napokban tért vissza amerikai útjáról. Régi amerikai összeköttetései révén sikerült neki egy előkelő pénzcsoporttal olyan megállapodást létrehozni, melynek eredményeképpen rövid időn belül közel 40 milliárd fog rendelkezésre állni azon célból, hogy a magyar birtokos társadalom a modern gazdálkodáshoz nélkülözhetetlenül szükséges traktorokat és egyéb gazdasági gépeket hosszú lejáratú hitelre szerezhesse be béké-kamatok mellett.

Cserkészjellem. Egy egyszerű soproni iparostanoncot, az ottani cserkészcsapat tagját megkért egy család, hogy javítsa meg a villanyvezetékét. A tanonc megcsinálta a vezetékét, összeszedte a számszámaikat és el akart távozni.

— Várjon, fiam! Nem is kérde, mit fizetek? Mivel tartozom? — kérdezte a házigazda, egy ezredes.

— Semmivel se! — felelte szerényen a fiú.

— Semmivel? Hát a gazdájának fizetek?

— Nem! Ez munkaidőn kívül van. Ezért nem jár semmi!

— Nem jár semmi? — álmélkodott a házigazda. — Esztendőnk óta nem hallotta, hogy valaki valamit szívességből csinált volna.

— Maga esti félhétől kilencig dolgozott itt és nem kér bért? — kérdezte a háziasszony.

— Nem, nagyságos asszonyom, *ma még egy cserkészjótétellel adós vagyok, tessék elfogadni ezt a kis munkát annak a fejében!*

A legfiatalabb menyasszony. Érdekes házasság volt Karcagon az elmúlt szombaton, ahol *Jóó* Julianna, aki az év februárjában töltötte be élete tizenötödik évét, lépett házasságra a huszonkilenc éves *Schajda* István gazdálkodóval. A kihirdetésre való jelentkezéskor a menyasszony tizenéves, a vőlegény huszonnyolc éves volt. A fiatal menyasszonyt miniszteri engedéllyel adta össze párjával az anyakönyvvezető.

Vallásos mosakodás Algír utcáin.

Algír (északafrikai francia gyarmati mohamedán lakói vallásuk törvényei szerint nyilvános kutakban végzik mosakodásukat.

A FÉLBEMARADT KERINGŐ

REGÉNY

IRTA UNDI IMRE

(2. közlemény.)

— Te még mindig olyan vagy, Edith, mint kicsi korodban — szól György.

— Te meg ugyanolyan pettyes pulykatojás vagy! — csipkelődött Edith és gúnyos kacagással elfutott.

György akár mint régen, most se haragudott. Csak csúfolódjatok — gondolta magában — majd egyszer másképen is lesz.

II.

A gyanu.

Az érkező vendégek fogatai, autói egymásután kanyarodtak föl a kastély üvegtetős kapuja alá. A szobák lassan benépesedtek lila, fehér, kék, rózsaszínruhás lánykakkal, kik mindmegannyi tündérek lebegtek ide-oda habkőnyű öltözékben. A fiúk tiszteletteljesen, megilletődve szegődtek gavallérul a pöttömnyi hölgyek mellé, a nagyobbak méltóság-teljesen sétáltak le-fel, egyik-másik máris a gazdagul terített uzsonnasztal felé kacsintgatott, honnan édes torták és habos sütemények pompás illata terjengett.

A vendégek sorában volt Harry is, a dúsgazdag Peterson tőzsér fia is. Mikor William kezét szerítotte vele, a füléhez hajolt:

— Meg lesz a pénz, pajtás.

A szalonban száz gyertya égett és a tükrös falak megszászorozták a csillámló lángok fényét: ragyogott a terem, a sarkukon pálmacsoportokozatok díszlettek és a mennyezet egyik fülkéjéből andalító muzsika szüremlett alá.

A grófnő, aki még fiatal és nagyon szép asszony volt, ragyogott a jókedvtől. Imádtá gyermekeit és most boldog megleléddel nézte, hogy milyen szépek az övéi, a legszebbek vendégei mindannyija közül. Miután megtette a végső intézkedéseket, hogy a kis vendégsereg jól érezze magát, visszasietett szobájába, hogy felöltse ékszerait. Amint az ékszer dobozába nézett, hirtelen elszakította magát:

— Jaj, a gyűrűm!

A legszebb, legértékesebb briliánsgyűrűje hiányzott. Lázasan keresgélni kezdett a szekrényben. A szekrénynek biztonsági zárja volt, régi, becsületes személyzete közül senkire sem gyanakodhatott. Arra pedig tisztán emlékezett, hogy a szekrényt gondosan bezárta.

Jókedvének egyszerre vége lett. Behívatta férjét, ki néhány perccel ezelőtt érkezett haza és közölte vele a gyűrű eltűnését. A lord maga is hozzáfogott az ékszer kereséséhez, de bizony az nem került elő.

Egyszerre William benyitott az ajtón.

— Miért nem jössz ki vendégeinkhez, anyám? — kérdezte jókedvűen és karját anyjába öltötte.

— Képzeld fiam, a legszebb ékszerünket, a nagy briliánsgyűrűnket sehol sem találom.

— Ó, senki nem vihette azt el — mondotta William — jöjj most velem.

A fiú karonfogva vezette anyját a vendégek közé. A szobában tündéri kép tárult szemük elé. Mindenütt csupa vidám, derűs gyermekarc. Itt-ott, mint ezüstcsengetyű, csilingelt a leánykák kacagása. Edith egy csoport közepén állt, habfehér ruháskában. A grófnőnek könnyes lett a szeme: mintha magát látta volna gyermekkorában. A zene ismét megszólalt. Keringőzni kezdtek a párok.

György elhagyatva állt egy pálmafa tövében. Összefonta karjait és tagranyilt szemmel nézte a tarka sokaságot.

— Táncolni, György! — hallotta most nagybátyjának hangját a háta mögött.

György engedelmesen el is indult, hogy táncosnót keressen. Ügyetlenül csetlett-botlott a brórhorgas fiú.

A lányok összesűgtak:

— Hát ez a széplős égimeszelő mit keres itt?

György meghallotta, vagy talán inkább megérezte a gúnyos sugdosást és a szive összeszorult. Egy leányt se mert táncra kéri és már-már vissza akart vonulni, mikor egyik ablakmélyedésben megpillantotta Edith barátnőjét, Yeo Hopkins tábornok özvegyének leányát, Mártát. Márta egyszerű ruháskájában olyan volt, mint mikor a mezőről betéved egy szerény kis virág a park pompás dísznövényei közé. György jól ismerte Mártát. Nem messze laktak Hampsteadhez és gyakorta játszottak kicsiny korukban. Márta szintén egyedül volt, mert szerény öltözte miatt nem kérték föl táncra az ifjú lovagok.

György mély meghajlással állott meg előtte. Remegve tette kis kezét Márta Györgyébe és a két kedves gyermek csakhamar a táncoló párok közé vegyült.

Mialatt a fiatalok táncoltak, a lord és neje a gyűrű eltűnésén töprengtek. Magukhoz szólították Williamot is. A lord elhatározta, hogy végigkutatják az összes szobákat. Mikor ezt Willi meghallotta, elhalványodott, majd engedelmet kért, hogy vendégeihez térhessen vissza.

Williamnak azonban csöpp kedve sem volt most táncolni. Ő lopta el a gyűrűt, midőn egy óvatlan pillanatban besurrant anyja szobájába, és hogy mert a motozásról hallott, egyszeribe égetni kezdte zsebében a lopott ékszer.

— Vissza fogom tenni a helyére — mormogta zavartan magában.

Kirohant, de anyja szobájának ajtaját zárva találta. Most mit tegyen? Könnyen megtörténhetik, hogyha előhözza, csakhamar reáharul a gyanu.

De hirtelen gondolat villant át az agyán.

Hátha Györgyre fogná ezt is, mint annyi minden csinyt gyermekkorában? Igen ám, de György akkor elárulná, hogy kártyán mennyit vesztett... Csak hogy Györgynek nem hisznek a szülei. Így elhatározta, hogy György szobájába csempészi a gyűrűt. György szobájának az ajtaja azonban zárva volt. György mindig lezárta, mert gyakran festetett titokban és nem akarta, hogy képei miatt kigúnnyolják.

William visszament szüleihez.

Azok épen kifelé indultak.

— Sorra nézzük a szobákat — szólta a lord szigorúan. Jóiideig hasztalan kerestek. Végre György lezárt szobaajtájához érkeztek. A lord megrázta a kilincset:

— Miért van zárva ez az ajtó?

— Nem tudom, apám — szólta nyájas, készséges hangon William.

A lordban fölébredt a szörnyű gyanu.

— Azonnal hívd ide Györgyöt! — kiáltotta.

György kiszáratva megjelent a tánc hevétől piros arccal:

— Parancsol valamit, William bácsi?

— Nyisd ki azonnal az ajtót!

— Nem lehet, ne kívánd, bácsikám... — könyörgött György.

— Parancsolom. Nyisd ki vagy kifeszítetem!

György arca lángolt a fölindulástól. Látta, amint nevelőszülei lekicsinylik festményeit és megszigorítják, amiért ilyesmire pazarolja idejét. De engedelmeskedett és az ajtó kitarult...

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény

(Beküldte Csövári János Kiskőrösről.)

2. Talalós verssorok.

1. Kedvenc étel vacsorára,
úszni szeret, igyunk rája!
2. Az erdőknek büszke szépe,
Ritkán kerül cső elébe.
3. Szerénykedik rendrakáson,
de főként az aratáson.
4. Mesékben él, manófajta,
pajzán, virgonc, bohó, csalfa.

(Beküldte Kiss Sándor Üllőről.)

3. Kockarejtvény.

4	4	4	4
6	6	6	6
7	7	7	7
8	8	8	8

A számokat úgy kell elhelyezni, hogy vízszintes, függőleges irányban és keresztben (az átlók irányában) összeadva huszonegöt adjanak.

(Beküldte Gémés István Szegvárról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 15-ik számunkban közöljük.

A 9-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Száz szónak is egy a vége.**

1. Számrejtvény:

6	1	8
7	5	3
2	9	4

Megejtették: Harrach Ottó, ifj. Gaál György, Csatári Mihály, Borisza Dezso, Bagics István, Nagy László, Sörös Ferenc, ifj. Nyaka Lajos, Valter Antal, ifj. Vargyas Mihály, Horváth István, Biró Márton, ifj. Siró János, Késmárki József, Viziák András, P. Nagy Imre, Libszter István, Kronabet Károly, Lőrincz István, Kiss Sándor, Takács Imre, Koncz József, Tóth Mihály, Vlah András, Kiss József, id. Baráth Miklós, Kőszegi István, Somodi Kálmán, Almássy József, Babiczky Vendel, Németh Gyula, Petes András, Füg. 48-as Kör, Szabó Istvánné, Visi Pál, Pál Antal, Retezi Jánosné, Hammel Ilonka, Deri József, Borbély László, Tóth János, Molnár János, Dusa Péter, Somogyi Bálintné, Bene Sarolta, B. Tóth Sándor, Bogdány Maria, Lénárt István, Mészáros József, Radnay István, Nagy Elek, Vajda Flórián, Gubacs Sándor, ifj. Banyó István, Tótvizi Károly, Heil Edith, Kovács Sárika, Zsolczay Mihály, Dorogházi János, Cs. Kovács István, Buthy Sándor, Oláh János, Maróti János, Konyi Pál, Gálicz Gyula, Kiss Ignác, Tóth András, Szabó István, Hangya Szöv., Csöme J. Péter, Végh János, Csete Róza, Kisgergely László, Kantha Balázs, Nagy Vendel, Heckmann Margit, Kelemen Vendel, Egető Péter, ifj. Róth Pál, ifj. Rappay György, Kurányi Kálmán, ifj. Ritecz István, Uher Ferenc, Mester József, ifj. Róth Pál, Benyovszky Ernő, ifj. Oláh István, Szücs János, Szalay István, Martin Antal, Tóth János, Polgári Olvasókör, Bali István, Ragó István, Rákai József, Porkoláb Lajos, Gáspár Gyula, Horváth Margit és Ferenc, ifj. Hajdu Ferenc, Hajgató Kálmán, Lipták Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: **Lénárt István (Hercegfalva), P. Nagy Imre (Biharderecske), ifj. Siró János (Báránd), Biró Márton (Mesterszállás), Végh András (Csökakó).**

A 10-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.** Felelős szerkesztő: **Perlaky György.**
Főmunkatárs: **Buday Barna.** Felelős kiadó: **Bak Imre.**

Szerkesztői üzenetek.

K. Gy. Tósokberénd. A tréfát közölni fogjuk. — A. J. Ujkécske. Számítani rejtvény jó. — T. J. Tápiógyörgye. Csak olyan rejtvényt fogadtunk el, melyet a beküldő maga készít. Ezt lemosolta. Kérünk mast. — T. I. Foktó. Válogatunk belőlük. Valamelyiket közöljük. — P. L. Hász. Jók. — K. J. Kocsér. Ezek is beváltak. — W. A. Bácsalmás. Valamelyikre sor kerül. — V. M. Mosondárnó. Ez nagyon ismert talány. Mast küldjön. — T. J. Balkány. A számrejtvény nagyon jó. Közölni fogjuk. — L. F. Szalató. A képrejtvény jó. — K. I. Hódoscsépany. Sajnos, ezek nem váltak be. Az első és második mondata értelmetlen. A harmadik megjelent mai lapunkban. Mast kérünk. — R. J. Velence. Jó. — H. M. Dombegyháza. Közölni fogjuk. — B. I. Kocsér. Válogatunk belőlük. — T. J. Méntelek. A tréfára sor kerül. — B. K. Ispánk. A tréfa józú, de már megjelent lapunkban. Mast kérünk. — B. L. Kápolnásnyék. Az első nagyon jó. Közölni fogjuk. — Cs. A. Orosháza. Jók. — P. Z. Bedeg. Rejtvényei beváltak. — K. S. Üllő. Válogatunk belőlük. A tréfák közt is akad jó. — K. V. Nak. Ez a tréfa — nem tréfa. Mast kérünk. — W. J. Monor. A talány megfelelő volna, azonban olvasóközönségünk nagy része nincs tisztában a latinus kiejtési móddal. Mast kérünk. — L. G. Gyömöre. A lapunkban megjelent rejtvények megfejtésével nem vehet részt a pályázaton, csupán a jutalomkönyvek sorolásán. — O. I. Pályamunkája beérkezett. — (Jövő héten folytatjuk.)

TRÉFÁK

Jól kieszelte.

Dr. Hergely Zsiga ügyvéd találkozik egy barátjával, Pap Vince gyártalajdonossal.

— Te Vince — szólítja meg — szándékos-e, vagy véletlen dolga, hogy gyáradban valamennyi alkalmazott neve Kohn?

— Természetesen szándékos — feleli nevetve a gyáros. — Mert ha azt mondom: Hallja Kohn úr, már megint nem dolgozik, akkor az egész személyzet lázasan munkához lát.

(Beküldte Vörös Vince Kisbicsérről.)

A jó állás.

— Öregem, tudok egy jó állást a számodra.

— No?

— A Vaskapuhoz smirglizőt keresnek.

Óvatosság.

Egy ember bement fiával egy útszéli csárdába, hogy ott az éhségüket lecsillapítsák. Tojásrantottát rendeltek. Evésközben a gyerek az apjához oda szól:

— Édesapám, nézze kend, csirke is van benne.

— Hallgass — szól rá az apja — mert ha a kormcsáros meglátja, annak az árát is fölszámolja.

(Beküldte B. Tóth Sándor Szabadszállásról.)

Apai fegyelem.

— Te haszontalan, egy éve hordod ezt a kabátot és máris elszakított! Én tíz évig hordtam ugyanezt és alighogy egy kicsit kikopott!

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak március hó 15-én.)

Liszt- és őrléménypiac. Dupla 0-ás 8000, 0-ás 7800, 2-es 7500, 6-os 6200—6300, takarmányliszt 2800—3000, korpa 2200, 1-es rozsliszt 6000, 75%-os, egységess rozsliszt 5500 korona kilogrammonként zsákkal együtt.

Gabonavásár. 76 kgr.-os tiszavidéki búza 192.5—495, fehér- és pestmegei 490—492.5, 77 kgr.-os tiszavidéki búza 497.5—500, pestmegei és fehértmegei 495—497.5, 78 kgr.-os tiszavidéki búza 502.5—505, fehér- és pestmegei 500—502.5, rozs 415—422.5, takarmányárpa 340—360, sörárpa 450—470, köles 250—260, zab 390—405, tengeri 230—235 ezer korona.

Takarmány. Rétszéna, másodrendű 80.000—110.000, harmadrendű csomagolásra 40.000—70.000, muharszéna 140.000—170.000, lucernaszéna 175.000—200.000, takarmányrépa 50.000, alomszalma 50.000—65.000, zsupszalma 90.000—100.000 korona métermázsánként, zsupszalma 1 kéve 5000 kor. — **Műtakarmánypiac.** Konkoly 2400, 8-as takarmányliszt 3200, olajpogácsa 3200, extrahált liszt 1700, malátacsira 2300, szárított moslék 3500, repaszélet 1400, lótap 1500 korona kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb minőségű 12.000—14.000, kivételesen 14.500—15.000, középminőségű 8000—12.000, gyengébb 5500—7500, bika, jobbminőségű 10.000—13.500, kivételesen 14.000—14.500, közép- és gyengeminőségű 7500—10.000, tehén, jobbminőségű 10.000—13.500, kivételesen 14.000—14.500, közép- és gyengeminőségű 5500—9500, kicson-tozni való marha 3500—5500, növendékmarha 5500—11.000 korona kilogrammonként elősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 17.000—18.500, közepes 19.500—20.500, nehéz 20.500—21.500 korona kilogrammonként elősúlyban.

Vetőmagvak. Bab, fehér 380.000—420.000, bab, tarka 320.000—340.000, baltacimagg 850.000—950.000, borsó, Viktória 700.000—750.000, bükköny, tavaszi 310.000—320.000, csibehur 340.000—380.000, csillagfürt 340.000—360.000, fehérhere 3.500.000—5.500.000, kendermag 620.000—650.000, köles, fehér 350.000—370.000, köles, szürke 290.000—310.000, köles, piros 320.000—340.000, lencse, kisszemű 400.000—450.000, lencse nagyszemű 700.000—750.000, lóbab 360.000—400.000, löheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 2.400.000—2.800.000, löheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2.900.000—3.100.000, löheremag, nagyaránkamentes, 3.500.000—3.800.000 löheremag, fehér, olomzárótt 4.500.000—4.600.000, löheremag, vörös, olomzárótt 4.000.000—4.100.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 2.000.000—2.200.000, lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 2.300.000—2.400.000, lucernamag, nagyaránkamentes 2.600.000—2.800.000, lucernamag, fehér, olomzárótt 3.000.000—3.200.000, lucernamag, vörös, olomzárótt 2.800.000—3.000.000, mák 1.700.000—1.800.000, muharmag 240.000—280.000, nyúlzapuka 2.000.000—2.600.000, takarmányrupa 1.600.000—1.800.000, tatárka 310.000—330.000 korona métermázsánként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 5600—5800, tejszínhab 45.000—56.000, tejföl 24.000—30.000 korona literenként, vaj 70.000—120.000, tehéntúró 14.000—18.000, juhtúró 36.000—40.000, hazai ementháli sajt kicsinyben 80.000—90.000, nagyban 60.000—64.000, hazai gróji sajt kicsinyben 70.000, nagyban 50.000—54.000, hazai trappista sajt kicsinyben 45.000—50.000, nagyban 32.000—36.000 korona kilogrammonként.

Baromli és tojás. Csirke, darabja 35.000—60.000, tyúk, darabja 60.000—100.000, hizott ruca 45.000, hizott pulyka 34.000—35.000, libamáj 80.000—170.000, lúdszír 70.000 korona kilogrammonként, tojás darabja 1100—1500 korona.

Halpiac. Ponty, elsőrendű, kicsinyben 45.000—50.000, nagyban 28.000—30.000, másodrendű, kicsinyben 30.000—40.000, nagyban 21.000—26.000 korona kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 1500—4000, petrezselyem 2000—6000, zeller 4000—8000, kalarábé 3000—6000, vöröshagyma 4000—5000, fokhagyma 28.000—40.000, cékla 2500—4000, fejeskáposzta 3000—5000, kelkáposzta 4000—7000, rózsaburgonya kicsinyben, kilogrammonként 3500—4000, nagyban 290.000, fehérburgonya, kicsinyben, kilogrammonként 1400—2400, nagyban 135.000, karfiol 14.000—20.000, torma 12.000—40.000, szóska 30.000—50.000, spenót 5000—12.000, sampióngomba 70.000—90.000, alma 7000—24.000, körte 24.000, szőlő 40.000, dió 16.000—24.000, gesztenye 10.000—18.000 korona kilogrammonként.

Bor. A borpiac változatlan.

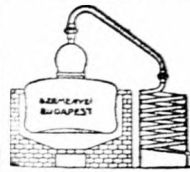
Idégen pénznemek legmagasabb ára 1925. évi március 17-én. 1 angol font 377.000 K, 1 dollár 72.505 K, 1 francia frank 6736 K, 1 szeb dinár 1155 K, 1 román lei 353 K, 1 olasz lira 2966 K, 1 cseh korona 2139 K, 1 svájci korona 13.958 K, 1 osztrák korona 1.02 K. — Zürichben 100 magyar koronáért 0'0072 svájci frankot fizettek. — **Arany és ezüstpénzek:** ezüst egykoronás 5859 K, ezüst kétkoronás — K, ezüst forintos 13.000 K, ezüst ötkoronás 31.000 K, arany 20 koronás 298.000 K.

Mindenféle **bőr kikészítését** elvállalja

Weber Henrik Celldömlök.

Készít: **box, sevró, szarvas- és zsíros felsőbőrt, úgyszintén blankbőrt, huzót, gépszíjat, talpat és szőrmét.**

PÁLINKAFŐZŐÜSTÖKET,

központi szeszfőződéket, mosóüstöket, valamint tejjgazdasági eszközöket készít és raktáron tart

Szemeyei Lajos rézműves, ónozó és gépműhelye Budapest, IX., Hivószám: József 55—86. Remete-utca 34. szám.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“
vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehérneműre, ágyneműre való chiffon, vászon, zephir, kanavá z. Szalókéllékek, kész fehérneműk és felsőruhák, úgyszintén mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárak.

Ha kisüstöt akar felállítani, vagy városi, községi és egyesületi szeszfőzde üzemeltetője, vagy egyéni szeszfőzde már engedélyt nyert, **Pálinkafőzők Zsebnaptára és Tanácsadója az 1925. évre**

című kézikönyvet, mert nemcsak az engedélykérvény-mintákat, hanem az összes pénzügyi hatóságokhoz intézendő beadványok mintáit a könyvből megtalálja s minden üzemenkben előforduló bajra hasznos tanácsot talál. Ára 120.000 korona. Portóköltés 10.000 korona. MEGRENDELHETŐ KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL, BUDAPEST, VI. KER., Ó-UTCA 10. SZ.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárucsatlányánál.

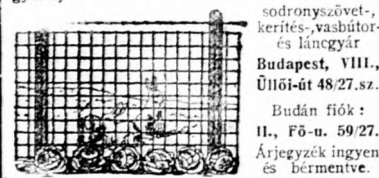
Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc

HUNGÁRIA DRÓTFONATOK

a legolcsóbbak és legtökéletesebbek!

Egyetemes gyártója: **Haidekker Sándor r.-t.**

Rozsdásodás ellen kátrányozott tiskédrót alkalmi áron.

Szakorosi rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz. I. em. I. (Rókusall szemben.)

Ekek, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszálók,

marokrakó és kévektő aratógépek, lógerelyékek, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répavágók, darálóok, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legutányosabban.

Máthé András
vörösréz-árgyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálinkafőző üstöket, finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a legprimább kivitelben állandóan a raktáron tartók.

Varrógépek, kerékpárok stb. rendkívül olcsó árban **Szöcs műszerész**nél Budapest, VIII., Baross-u. 17

Dr. Héray Andor

„O. F. B.“ engedélyével működő

ingatlan irodájánál, Budapest, IX., Rákóczi-utca 11., földszint 1. szám alatt eladó: harmincnél több földbirtok és számos vidéki ház. Földbirtokok: Fejér-, Veszprém-, Pest-, Nógrád-, Heves-, Borsod-, Csongrád-, Biharmegyében stb. Házak (némelek kis és birtokokkal, vagy anélkül is): Szentendren, Isaszegen, Rákospalotán, Rákospalotán, Rákospalotán, Rákospalotán, Sashalmon, Dunaharaszton, Szilágyménylepen, Miskolcon, Balassagyarmaton, Ólón, Martonvásáron, Baján, Kisvárdán, Tápiszelezen stb.

JÖVEDELMEZŐ BURGONYATERMFLÉS

Irta: **BERTSCH OTTÓ** a. yó. m. kir. gazdasági tanár.

Egyetlen kisgazda sem nélkülözheti e könyvecskét, ha komolyan el akarja érni azt, hogy az eddigénél nagyobb és értékesebb burgonyatermése legyenek.

Megrendelhető a pénz előzetes beklüldése mellett a **„VASÁRNAP“** könyvosztályánál, Budapest, VI., Ó-utca 10. Ára bérmentes küldéssel 32.000 kor.

Okvetlenül vegye már most meg, hogy még az idén nagyobb és értékesebb termést érhesen el!

Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGALIC — RAFFIA — RÉZKÉNFOR szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszer Chaudrol és Csepel W. M. védjeggyel

szőlőpermetezők

legolcsóbb gyári áron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rézár- gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cég-tőlök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.